

ЕКОЛОГІЧНИЙ ВІСНИК

СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ 2014 №1 (82)

У номері

НАЙАКТУАЛЬНІШЕ

- Яке Міністерство охорони Природи нам потрібно?** 2
Звернення Національної екологічної ради України до політичних партій, інститутів громадянського суспільства 4

ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

- Проблеми інтеграції радіоекологічної складової у регіональні стратегії та плани дій з охорони навколишнього середовища** 6
Надточій П. П., Мартенюк М. В.

- Шляхи удосконалення структури регіональних та місцевих планів дій з охорони навколишнього середовища** 10
Білявський Ю. А., Мислива Т. М.

- Проблема екологічних ризиків та перспективи розвитку меліорації земель в Україні** 13
Трускавецький Р. С.

ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД

- Услід за академіком П. А. Тутковським (екологічні мандри)** 15
Гетьман В. І.

АНТРОПОГЕННІ ПРОБЛЕМИ ДОВКІЛЛЯ

- Сучасний стан агроландшафтів України** 19
Фурдичко О. І.

- Моніторингові дослідження екологічного стану територій розміщення відходів паливно-енергетичного комплексу** 21
Горова А. І., Павличенко А. В., Борисовська О. О.

- Аналіз геоекоекологічного стану малих річок України (на прикладі річки Альта міста Переяслава-Хмельницького)** 23
Дзюбенко О. В.

- Як поводитися з відходами** 25
Наумов М., Добровольський В.

ЕКОЛОГІЧНІ ВІЙНИ

- Не соціальна, не правова, не відповідальність бізнесу та влади** 26
Михайська В. М., Бабченко Р. П.

- Трагедія сріблястих ялинок** 28
Терлецький В.

- Порушення природоохоронного законодавства на території відділення Луганського природного заповідника «Трьохізбенський степ»** 29
Анохіна Г. І.

ЕКОЛОГІЧНО ЗБАЛАНСОВАНІ ТЕХНОЛОГІЇ

- Будівництво сміттєпереробного комплексу в м. Кіровограді – перспектива розв'язання багатьох проблем** 30
Хлебніков В. В.

ПРИРОДООХОРОННІ АКЦІЇ ВЕЛ

- Допоможемо нашим птахам взимку!** 31
Белан В. Ю., Матвійчук Н. І.

Науково-популярний
екологічний журнал

Засновники:
Всеукраїнська
екологічна ліга
ТОВ «Центр екологічної освіти
та інформації»

Заснований у 2002 р.

Адміністратор
Швець О. Р.

Редактор Козловська М. С.

Комп'ютерна верстка Бойко А. І.

Адреса редакції:

01033, м. Київ,
вул. Саксаганського, 30-В, оф. 33
E-mail: vel@ecoleague.net

Свідоцтво про реєстрацію
Держкомітету інформаційної
політики, телебачення
та радіомовлення України
серія КВ № 8487 від 01.03.2004 р.

Видання рекомендовано
до друку Науковою радою
Всеукраїнської екологічної ліги

Відповідальність за достовірність
та зміст інформації несуть
автори публікацій

У разі передруку посилання
на журнал «Екологічний вісник»
є обов'язковим

Використано фотоматеріали
Гетьмана В., Матвійчук Н.,
Терлецького В.

Здано до набору 17.02.2014 р.
Підписано до друку 27.02.2014 р.
Формат 60x84 1/8.
Ум. фарбовідб. – 11.
Обл.-вид. арк. – 5.
Папір крейдований.
Друк офсетний.
Наклад 700 прим.

Передплатний індекс 01154

© Всеукраїнська екологічна
ліга 2014

Допоможемо нашим птахам взимку!

Белан В. Ю., молодший науковий співробітник Лабораторії дитячих об'єднань Інституту проблем виховання НАПН України

Матвійчук Н. І., координатор Київської міської організації Всеукраїнської дитячої спілки «Екологічна варта»

ЧИ ЗАМИСЛЮВАЛИСЯ Ви коли-небудь над тим, як братам нашим меншим взимку живеться? За своїми повсякденними клопотами люди навіть не помічають труднощів, з якими стикаються в зимову пору пернаті друзі. Так, багато з них відлетіли в теплі краї і ми з нетерпінням чекаємо їх повернення, бажаючи знову почути дзвінкий спів. Адаже з пташиним співом приходить весна. Та як бути тим птахам, які залишаються поряд з нами взимку?

Зима є одним з найскладніших періодів у житті птахів, тому допомога зимуючим птахам сьогодні є дуже актуальною темою. Цьогорічна зима прийшла з деяким запізненням, але вона все ж таки настала і виявилася досить сніжною. А тому питання допомоги птахам є наразі особливо важливим! Ті птахи, які не відлітають у вирій та залишилися зимувати, потребують нашої уваги.

Справжнім подарунком для пернатих є годівнички, які можна виготовляти з різних матеріалів: зазвичай можна використовувати непотріб, який викидають на смітник, зокрема порожні пластикові пляшки, картонні коробки, або змайструвати годівнички із залишків фанери. Головне, слід пам'ятати, щоб пташкам було зручно.

Підвіконня та балкони – чудові місця для спостереження за пташками, але не слід забувати, що вони часто бувають доступними для кішок. Це ж стосується і низько розміщених годівничок, і навіть товстих гілок на деревах. Якщо ж на вашому підвіконні та балконі коти не гостюють, зважте на інше: симпатичні пташки не вирізняються «вишуканими» манерами і справляють природні потреби там же, де їдять. Тому місце для годівничок потрібно обирати так, щоб пернаті гості не завдавали великого клопоту, а приносили лише задоволення.

Молоді захисники природи ще на початку зими закликали усіх небайдужих громадян допомогти птахам пережити голод і холод: змайструвати власноруч годівницю і повісити її або на вікні своєї оселі, або на дереві в саду чи парку, і поступово підгодовувати і спостерігати за ними. Вигадувати велосипед тут не треба. Раціон птахів — це корм, збагачений вуглеводами та жирами. Саме ці речовини допоможуть поповнити життєво необхідні жирові запаси тіла, так необхідні птахам для виживання в довгі, холодні ночі. Сало можна прикріплювати шпильками, скріпками, підвішувати на мотузці або дроті. Годівнички слід надійно кріпити до дерев. Щоб уникнути можливого поширення захворювань, не годуйте птахів сирими кістками чи м'ясом і не забувайте також про те, що ці наїдки можуть приваблювати до годівничок котів. Ніколи не підгодовуйте птахів сухим рисовим зерном, адже воно може набухати в шлунку птаха, що часто закінчується фатально. Іноді на-

віть радять розмочити сухий хліб, перш ніж покласти його в годівничку, але слід зважати на температуру повітря. Напевно, у кожного з нас залишаються вдома крихти хліба, які можна замість викидання у смітник використати з користю – віддати пташкам. Або купити пшона чи пшениці та насипати у годівничку, а краще – запропонувати пташкам несмажене соняшникове насіння, несолене сало на мотузці або несолоний смалець.

Хотілося б, щоб це стало постійною звичкою, так само, як чистити зуби чи мити руки перед вживанням їжі. Адаже птахи, як і все живе на планеті, потребують нашої уваги, турботи та любові, особливо останнім часом, коли в житті людини переважають машини, техніка та новітні технології. Однак справжню насолоду людині може принести лише те, що створила природа. Тому не можна допустити, щоб інтерес до живого зовсім зник, а птахи, в свою чергу, ховалися від людини. Хоч зараз, схоже, що саме до цього йде.

Підгодовування взимку сприяє збереженню чисельності птахів та дає можливість поспостерігати за ними. Підгодовування – це один з основних засобів залучення птахів до певної місцевості, що дає змогу провести дослідження чисельності та видового складу птахів.

Тому з метою допомоги «братам нашим

меншим» Всеукраїнська екологічна ліга спільно з Всеукраїнською дитячою спілкою «Екологічна варта» провели 24 січня цього року щорічну природоохоронну акцію «Наша допомога птахам» і в її рамках конкурс «Пташиний друг», метою якого є не лише залучення якомога більшої кількості людей до підготовки зимуючих в Україні птахів, а також цікава практична робота, участь у дослідницькій діяльності та природоохоронних акціях, сприяння вихованню у дітей почуття відповідальності за світ, в якому ми живемо.

Підсумки конкурсу були підбито в бібліотеці імені О. Матросова для дітей у м. Києві за участю координатора Київської міської організації Всеукраїнської дитячої спілки «Екологічна варта» Наталії Матвійчук і активіста Всеукраїнської екологічної ліги Владислава Белана. Зокрема, в акції взяли участь діти 3-А класу та вчитель Л. О. Проць спеціалізованої школи з поглибленим вивченням

англійської мови № 82 імені Т. Г. Шевченка. Маленькі школярки разом зі своїми батьками змайстрували годівнички для птахів, кожна з них вирізнялася своєю оригінальністю у виконанні – тут були як дерев'яні годівнички у стилі західноукраїнських будиночків, так і виготовлені з підручних матеріалів, зокрема картону та пінопласту. Крім того, було проведено ряд вікторин, в яких учні брали активну участь, одержали корисну інформацію про різних птахів, особливості їхнього способу життя, розмноження, харчування. Організатори конкурсу розповіли дітям багато цікавих фактів про птахів, а учні, в свою чергу, продемонстрували свої знання й творчий підхід до конкурсних завдань, читали власні вірші та невеличкі твори, присвячені птахам, в яких дуже поетично висловлювали своє ставлення до наших пернатих друзів, наводили різні факти та прикмети, пов'язані з птахами.

Визначити переможця було насправді складно, оскільки всі представлені дітьми роботи заслугоували відзнаки. Тому в підсумку всі учасники конкурсу на кращу годівничку та малюнок були нагороджені грамотами, іншими відзнаками та особливими подарунками. Вчитель Проць Л. О. також одержала нагороду за допомогу та активну участь в організації акції.

Акція закінчилася тим, що після нагородження учні пішли розвішувати свої годівнички у парк «Нивки» поблизу бібліотеки, одразу насипаючи в них пшоно та хлібні крихти. Через деякий час діти побачили результат своєї роботи – голодних голубів та синичок, які з великим задоволенням дзьобали у годівничках насипаний корм.

Відтепер до закінчення зими і настання потепління кожен з учнів зобов'язався підготовувати птахів. Тож маємо надію, що невеличка кількість маленьких, але вже таких свідомих громадян нашої держави здатна врятувати цілу зграю наших пернатих друзів. Власним прикладом вони показують дорослим, як необхідно ставитися до нашої природи і самим долучатися до подібних заходів.

ДО ВІДОМА АВТОРІВ!

Журнал «Екологічний вісник» публікує пріоритетні теоретичні, аналітичні, узагальнюючі, постановчі та методичні статті з актуальних питань екології.

Підписані автором статті (обсяг до 4-х сторінок, формат А-4, гарнітура Times New Roman, кегль 14, інтерліньяж 1,5, у т. ч. таблиці, малюнки, бібліографія), а також ілюстрації до них подаються у 2-х примірниках.

Рукописи приймають українською мовою, записані на дисках. Текстові файли слід подавати у форматі редактора WORD-7, WRITE, графічні – у форматі TIFF або PCX у супроводі текстового роздруку.

На першій сторінці слід вказати індекс УДК. Назву статті, ініціали та прізвище автора (авторів) і повну назву організації та її адресу подавати українською, російською та англійською мовами.

Наукові статті за структурою мають містити такі необхідні елементи: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими або практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання цієї проблеми і на які спирається автор, виділення нерозв'язаних раніше частин загальної проблеми; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з певним обґрунтуванням одержаних наукових результатів; висновки щодо даного дослідження і перспективи подальших розробок у цьому напрямі.

Рисунки виконують у форматі, який забезпечує чітку передачу всіх деталей, і подають у 2-х примірниках масштабом 1:1 або 2:1. На рисунках допускаються лише цифрові та буквені позначення, пояснювальний текст виноситься у підпис до рисунків. Фотографії (розмір не більше 13 см x 18 см) подають в електронному вигляді.

Посилання на літературу оформляють відповідно до загальноприйнятих вимог ДСТУ 7.1-84. У посиланнях на авторські свідоцтва та патенти необхідно вказати їхній клас і повну дату опублікування.

На окремій сторінці слід написати повністю прізвище, ім'я та по батькові автора (авторів), домашню та службову адреси з контактними телефонами, повну назву місця роботи, посаду, вчений ступінь.

Відхилені рукописи редакція не повертає.

Природоохоронна акція «Наша допомога птахам»

